

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων
[e-mail:ecocom-belgrade@mfa.gr](mailto:ecocom-belgrade@mfa.gr)

Ενημερωτικό Δελτίο

Φεβρουαρίου 2024

Επιμέλεια: Αντώνιος Κατεπόδης, Γεν. Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄
Συντάκτης: Όλγα Μπάρμπα, Γραμματέας ΟΕΥ Γ΄

Γραφείο ΟΕΥ
Βελιγραδίου

Οικονομικό & Επιχειρηματικό Περιβάλλον

- ✓ **Στο 6,4% ο πληθωρισμός Ιανουαρίου**
Η Στατιστική Υπηρεσία της Σερβίας ανακοίνωσε ότι ο ετήσιος πληθωρισμός Ιανουαρίου ανήλθε σε 6,4%, και ο μηνιαίος σε 0,3%. Η ανακοίνωση αναφέρει επίσης ότι ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός για το 2023 ανήλθε σε 12,1%.
Κατά κατηγορίες, τον Ιανουάριο του 2024 σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, αύξηση των τιμών σημειώθηκε στις εξής κατηγορίες: Υγεία (0,7%), Στέγαση, νερό, ρεύμα, φυσικό αέριο και άλλα καύσιμα, Αναψυχή και Πολιτισμός, Εστιατόρια και ξενοδοχεία (κατά 0,6%), Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά (0,5%), Αλκοολούχα ποτά και καπνός, Έπιπλα, οικιακός εξοπλισμός και τακτική οικιακή συντήρηση (κατά 0,2%) και Μεταφορές (0,1 %). Μείωση τιμών σημειώθηκε στην ομάδα Ένδυση και υπόδηση (-1,3%).
- ✓ **Ο μέσος καθαρός μισθός Δεκεμβρίου στα 810 ευρώ**
Σύμφωνα με ανακοίνωση της Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Δεκέμβριο του 2023, ο μέσος ακαθάριστος μισθός ανήλθε σε 130.405 δηνάρια (1.110 ευρώ περίπου), ενώ ο μέσος καθαρός σε 95.093 RSD (περίπου 810 ευρώ). Οι ακαθάριστοι μισθοί αυξήθηκαν κατά 14,8% σε ονομαστικές τιμές και κατά 2,4% σε πραγματικούς όρους την περίοδο Ιανουαρίου – Δεκεμβρίου 2023 σε σύγκριση με το 2022. Σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2022, η αύξηση του μέσου ακαθάριστου μισθού ανήλθε σε 13,1% σε ονομαστικούς όρους και κατά 5,1% σε πραγματικούς όρους, ενώ του καθαρού σε 12,9% σε ονομαστικούς όρους και 4,9% σε πραγματικούς όρους. Ο διάμεσος καθαρός μισθός ανήλθε σε 69.842 RSD (περίπου 600 ευρώ), που σημαίνει ότι το 50% των εργαζομένων έλαβε μισθό έως το αναφερόμενο ποσό.
- ✓ **Οι τιμές των διαμερισμάτων συνέχισαν να αυξάνονται το τέταρτο τρίμηνο του 2023 – Τα διαμερίσματα πιο ακριβά κατά 5,75%**
Ο δείκτης τιμών διαμερισμάτων της Σερβικής Γεωδαιτικής Αρχής-RGA, έδειξε ότι το τέταρτο τρίμηνο του 2023 η αύξηση στις τιμές των διαμερισμάτων ανήλθε σε 5,75% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Σε σύγκριση με το τρίτο τρίμηνο του 2023, οι τιμές των διαμερισμάτων στη Σερβία κατέγραψαν αμελητέα αύξηση 0,83%.
Ανά περιφέρεια, σε σύγκριση με το τέταρτο τρίμηνο του 2022, οι τιμές των διαμερισμάτων αυξήθηκαν στο Βελιγράδι κατά 5,79%, στη Βοϊβοντίνια κατά 4,67%, στη Sumadija και τη Δυτική Σερβία κατά 5,95%, και όπως και τα προηγούμενα τρίμηνα, καταγράφηκε η ισχυρότερη αύξηση των τιμών στη Νότια και Ανατολική Σερβία, σε ποσοστό 8,16%.
Οι τιμές των διαμερισμάτων σε νέες πολυκατοικίες, σε επίπεδο Σερβίας, αυξήθηκαν κατά 5,41%, ενώ οι τιμές των διαμερισμάτων σε παλαιές πολυκατοικίες παρουσίασαν πολύ μεγαλύτερη αύξηση από έτος σε έτος, κατά 5,93%.
- ✓ **Η έλλειψη εργατικού δυναμικού το μεγαλύτερο ζήτημα για την κατασκευή της Expo**
Σύμφωνα με τον Πρόεδρο της Σερβίας, Αλεξάνταρ Βούτσιτς, για την κατασκευή των έργων που σχετίζονται με την ειδική έκθεση Expo 2027, τα χρήματα δεν αποτελούν πρόβλημα, ωστόσο, η πρόκληση βρίσκεται στο εργατικό δυναμικό. Ειδικότερα, θα χρειαστεί να προσληφθούν από διάφορες ξένες χώρες, μεταξύ 12.000 και 20.000 εργαζομένων, καθώς η Σερβία δεν διαθέτει επαρκές εργατικό δυναμικό και υπάρχει χαμηλό ενδιαφέρον μεταξύ των εργαζομένων για τον κατασκευαστικό κλάδο. Πρόσθεσε επίσης, ότι μέχρι στιγμής, οι

περισσότεροι ξένοι εργάτες προέρχονταν από την Ινδία και την Τουρκία και ότι πιστεύει ότι θα υπάρξουν εργαζόμενοι από τις Φιλιππίνες, το Μπαγκλαντές και πολλές άλλες χώρες. Τέλος ανέφερε ότι "τα καλά νέα" είναι ότι ταυτόχρονα, φαίνεται να επιστρέφουν από το εξωτερικό εργαζόμενοι με τα υψηλότερα τα επίπεδα εκπαίδευσης.

- ✓ **Ολοκληρώθηκε η 45η Διεθνής Έκθεση Τουρισμού με χώρα εταίρο την Ελλάδα**
Μεταξύ 21 και 25 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε η 45η Διεθνής Έκθεση Τουρισμού, στην οποία συμμετείχαν 27 χώρες και περίπου 400 εκθέτες. Ως χώρα-εταίρος ορίστηκε φέτος η Ελλάδα. Ο Πρόεδρος της Σερβίας Aleksandar Vucic εγκαινίασε την έκθεση, παρουσία του Σέρβου Υπουργού Τουρισμού και Νεολαίας, κ. Husein Memić και της Ελληνίδας Υπουργού Τουρισμού, κας Όλγας Κεφαλογιάννη. Στα εγκαίνια παρευρέθηκαν επίσης οι Υπουργοί τουρισμού της Αγκόλας, του Μαυροβουνίου, του Σάο Τομέ και του Πρίνσιπε, της Σερβικής Δημοκρατίας της Βοσνίας, αρκετοί άλλοι Σέρβοι Υπουργοί και Στελέχη του Οργανισμού Τουρισμού της Σερβίας και του Οργανισμού Τουρισμού του Βελιγραδίου. Ο κος Βούτσιτς ανέφερε στην ομιλία του ότι 2,1 εκατομμύρια ξένοι τουρίστες επισκέφθηκαν τη Σερβία το 2023 και ότι για πρώτη φορά στην ιστορία της Σερβίας, ο αριθμός των ξένων επισκεπτών ξεπέρασε τον αριθμό των εγχώριων τουριστών. Οι δύο Υπουργοί Τουρισμού συζήτησαν για τη βελτίωση της τουριστικής συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών, ενώ εκτίμησαν ότι για την ενθάρρυνση της διμερούς τουριστικής κίνησης, είναι απαραίτητο να τεθούν τα ζητήματα επίλυσης της κυκλοφοριακής συμφόρησης στα συνοριακά περάσματα και να καταστεί δυνατή η ολοκληρωμένη ηλεκτρονική είσπραξη διοδίων μέσω της Σερβίας και της Ελλάδας.

Εμπόριο-Επιχειρηματικότητα

- ✓ **fDi: Το Leskonac μεταξύ των πιο ελκυστικών μικρών πόλεων σε επενδυτές στην Ευρώπη**
Το περιοδικό fDi, του Ομίλου Financial Times, στην έκθεσή του «European Cities and Regions of the Future, 2024», τοποθετεί το Βελιγράδι στην 7η θέση της κατηγορίας των μεγάλων ευρωπαϊκών πόλεων όσον αφορά το ανθρώπινο κεφάλαιο, ενώ το Leskonac στην 1^η, ως η πιο ελκυστική μικρή πόλη για τους επενδυτές.
Εκτός από το Βελιγράδι και το Λέσκοβατς, το έγκριτο βρετανικό επιχειρηματικό περιοδικό κατέταξε επίσης το Kragujevac στην κατηγορία των μεσαίων πόλεων στην 8η θέση όσον αφορά την αποδοτικότητα κόστους, ενώ η λίστα FT περιλαμβάνει επίσης τις πόλεις Simanovci, Zrenjanin και Subotica.
Όσον αφορά το Βελιγράδι, πάνω απ' όλα, το fDi επισημαίνει τους κλάδους της πληροφορικής και των υπηρεσιών, αποτελέσματα τα οποία επιβεβαιώνονται από τους πολυάριθμους ξένους εργαζομένους που έχουν μετακομίσει στο Βελιγράδι τα τελευταία χρόνια.
- ✓ **Τρεις κινεζικές εταιρείες εξακολουθούν να είναι οι μεγαλύτεροι εξαγωγείς της Σερβίας**
Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών της Σερβίας, οι μεγαλύτεροι εξαγωγείς της Σερβίας για το 2023 ήταν ξανά τρεις κινεζικές εταιρείες – η Zijin Mining, η Zijin Copper και ο Όμιλος HBIS. Συνολικά, αγαθά και υπηρεσίες αξίας επτά δισεκατομμυρίων ευρώ εξήχθησαν από τους 15 μεγαλύτερους εξαγωγείς στη Σερβία. Οι εξαγωγές της Zijin Mining από το Brestovac ανήλθαν σε 1,15 δισ., της Zijin Copper με βάση το Bor σε 746,3 εκατ. ευρώ, ενώ ο Όμιλος

HBIS, ιδιοκτήτης της Χαλυβουργίας Smederevo, είχε εξαγωγές αξίας 549,1 εκατ. ευρώ. Η εταιρεία ZF από την πόλη του Pančevo κατατάσσεται τέταρτη με εξαγωγές αξίας 504,8 εκατ. ευρώ και ακολουθεί η Leoni από το Prokuplje με εξαγωγές αξίας 489,3 εκατ. ευρώ. Η Tigar Tires με έδρα το Pirot βρίσκεται στην έκτη θέση με εξαγωγές αξίας 454,9 εκατ. ευρώ, ακολουθεί η Bosch από το Βελιγράδι με 453,1 εκατ. ευρώ, η Henkel με έδρα το Βελιγράδι με 405 εκατ., και η Yuga από τη Raca με 394,3 εκατ. ευρώ. Επίσης, μεταξύ των μεγαλύτερων εξαγωγέων είναι η Σερβική Βιομηχανία Πετρελαίου (NIS), η Hemofarm από το Vrsac, η SCM Power με έδρα το Βελιγράδι, η Philip Morris από τη Νις, η Minth Automotive από τη Loznica και η Gorenje με έδρα το Valjevo.

- ✓ **Ο Πρόεδρος Βούτσιτς εγκαινιάζει το εργοστάσιο της Nestle στο Surcin**
Ο Πρόεδρος Αλεξάνταρ Βούτσιτς και οι εκπρόσωποι της Nestle εγκαινίασαν το νέο, σύγχρονο εργοστάσιο της ελβετικής εταιρείας στον δήμο Surcin του Βελιγραδίου. Το εργοστάσιο θα παράγει γεύματα φυτικής προέλευσης και θα απασχολεί εργατικό δυναμικό 220 ατόμων. Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του ο κ. Βούτσιτς σημείωσε ότι η Nestle δεν έχει λάβει οικονομικά κίνητρα από τις σερβικές αρχές και ότι οι άμεσες επενδύσεις από την Ελβετία τα τελευταία 12 χρόνια ανήλθαν συνολικά σε 2,4 δισ. ευρώ. Σημειώνεται ότι πρόσφατα η Nestle ανακοίνωσε ότι σχεδιάζει να επενδύσει άλλο ένα εκατομμύριο ευρώ στην αναγεννητική γεωργία στη Σερβία για το 2024 και να αυξήσει τις εκτάσεις που καλύπτονται από τέτοιες πρακτικές σε πάνω από 6.000 εκτάρια.

Ενέργεια- Περιβάλλον

- ✓ **Κατασκευή 5.000 χλμ αποχέτευσης και 159 εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων**
Στο πλαίσιο του έργου «Καθαρή Σερβία», σχεδιάζεται η κατασκευή 5.000 χιλιομέτρων αποχετευτικού δικτύου και 159 εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε 73 μονάδες τοπικής αυτοδιοίκησης. Η αξία του έργου είναι 3,2 δισ. ευρώ και χρηματοδοτείται από κινεζικό δάνειο. Σύμφωνα με τον Υφυπουργό Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών της Σερβίας, κ. Ντούσαν Ράντονιτς, η πρώτη φάση του έργου, σε 14 τοπικές αυτοδιοικήσεις (16 τοποθεσίες), βρίσκεται σε εξέλιξη και αφορά την κατασκευή 680 χιλιομέτρων αποχέτευσης και 25 εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων. Σύμφωνα με τον ίδιο, τα έργα βρίσκονται στο 60% της υλοποίησης όσον αφορά την κατασκευή του αποχετευτικού δικτύου, ενώ οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων βρίσκονται στο στάδιο του σχεδιασμού. Η δεύτερη φάση του έργου, η οποία αφορά την κατασκευή αποχετευτικού δικτύου, και την κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε περιφέρειες εννέα ΟΤΑ είναι επίσης έτοιμη και η υλοποίηση της θα ξεκινήσει μόλις εγκριθεί η δεύτερη δόση του κινεζικού δανείου. Ο κ. Ράντονιτς ανέφερε το "Βέλικο Σέλο" ως το δεύτερο σημαντικότερο έργο της δεύτερης φάσης, το οποίο συνεπάγεται την κατασκευή μίας κεντρικής μονάδας επεξεργασίας αστικών λυμάτων του Βελιγραδίου, που αντιστοιχεί σε 1,5 εκατομμύριο κατοίκους. Ως Τρίτη φάση ανέφερε το χρηματοδοτούμενο από τη Γερμανική Αναπτυξιακή Τράπεζα πρόγραμμα, το οποίο υλοποιείται στη Σερβία εδώ και 15 χρόνια μέσω της «Σερβο-Γερμανικής Εταιρικής Σχέσης» και μέσω του οποίου, ολοκληρώθηκε το προηγούμενο έτος (2023), στο Vranje η πιο σύγχρονη μονάδα επεξεργασίας λυμάτων, η οποία αντιστοιχεί σε 70.000 κατοίκους. Μέσω του ίδιου προγράμματος έχουν προετοιμαστεί ακόμη τέσσερις εγκαταστάσεις σε τέσσερις πόλεις – Pozarevac, Trstenik, Jagodina και Pirot. Ο κ. Radonjic

υπενθύμισε επίσης ότι τα έργα επισκευής των υφιστάμενων εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, υλοποιούνται μέσω των επιχορηγήσεων του Ουγγρικού Οργανισμού Ανάπτυξης.

- ✓ **Φέτος θα ξεκινήσει η κατασκευή κρατικών ηλιακών σταθμών συνολικής ισχύος 1 GW**
Την έναρξη της κατασκευής αυτοσταθμιζόμενων ηλιακών σταθμών ισχύος ενός 1 GW με συστήματα μπαταριών εντός του 2024, ανακοίνωσε ο Υπουργός Οικονομικών της Σερβίας, Σίνισα Μάλι. Επεσήμανε επίσης ότι το έργο αποτελεί τη μεγαλύτερη επένδυση σε ΑΠΕ στην Ευρώπη για το 2024 και ότι οι καλύτερες εταιρείες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και φορείς παγκοσμίως, όπως η US EXIM, η MIGA, η Swedish Export Credit Corporation και άλλοι θα συμμετάσχουν στο έργο αυτό. Η υλοποίηση του έργου αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2028 και να αυξήσει την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ κατά 1,2 TWh ετησίως. Υπενθυμίζεται ότι ως στρατηγικός εταίρος του έργου αυτού έχει καθοριστεί κοινοπραξία αποτελούμενη από την Hyundai Engineering Co.LTD, Hyundai Eng. America Inc. και UGT Renewables LLC.
- ✓ **Δύο νέες Συμφωνίες με την EBRD στον τομέα των ΑΠΕ**
Η Υπουργός Εξορύξεων και Ενέργειας, Dubravka Djedovic Handanovic, μαζί με την Πρωθυπουργό Ana Brnabic, υπέγραψαν δύο συμφωνίες συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) στο Λονδίνο για τη στήριξη επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) στη Σερβία. Η πρώτη συμφωνία περιλαμβάνει επιχορήγηση 3 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο του έργου Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας στα Συστήματα Τηλεθέρμανσης στη Σερβία, με στόχο την εισαγωγή των ΑΠΕ σε τομείς τηλεθέρμανσης σε 10 δήμους χρησιμοποιώντας ηλιακούς συλλέκτες, αντλίες θερμότητας και γεωθερμικές πηγές. Επιπρόσθετα, υπογράφηκε Επιστολή Προθέσεων για τη συνέχιση της συνεργασίας με την EBRD για τη διεξαγωγή δημοπρασιών για ΑΠΕ κατά το τρέχον έτος, στο πλαίσιο του τριετούς σχεδίου για εξασφάλιση τουλάχιστον 1.300 μεγαβάτ νέας ισχύος από ΑΠΕ. Η Υπουργός τόνισε τη θέση της Σερβίας μεταξύ των κορυφαίων πέντε μεγαλύτερων χωρών συνεργασίας της EBRD και εξέφρασε σχέδια για διπλασιασμό της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ με παράλληλη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.
- ✓ **Διευθυντής EPS: Επενδύουμε 5,4 δισ. ευρώ σε έργα ΑΠΕ έως το 2030**
Σε συνέντευξή του ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής της Εταιρείας Ηλεκτρικής Ενέργειας της Σερβίας, Elektroprivreda Srbija-EPS ανέφερε μεταξύ άλλων ότι η εταιρεία είναι αφοσιωμένη στην ανάπτυξη, τον εκσυγχρονισμό και τις επενδύσεις για την αύξηση της χωρητικότητας και της ασφάλειας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, ειδικά όσον αφορά τον τομέα των ΑΠΕ. Σύμφωνα με τον ίδιο, εκτός από τις επενδύσεις στην προστασία του περιβάλλοντος, έως το 2030, στο επίκεντρο των αναπτυξιακών σχεδίων EPS θα είναι τα έργα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Μέχρι το τέλος του 2030 προγραμματίζονται περίπου 3,5 δισ. ευρώ σε νέες επενδύσεις σε ΑΠΕ (αιολικά και ηλιακά πάρκα), οι οποίες αποτελούν περίπου το 37% των συνολικών επενδύσεων της EPS. Συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε νέους υδροηλεκτρικούς σταθμούς, οι συνολικές επενδύσεις ανέρχονται σε 5,4 δισ. ευρώ, λίγο περισσότερο από το 50% των συνολικών προγραμματισμένων επενδύσεων.
- ✓ **2.400 σερβικές εταιρείες εξάγουν προϊόντα CBAM στην ΕΕ**
Σύμφωνα με το Σερβικό Εμπορικό Επιμελητήριο, περίπου 2.400 εταιρείες από τη Σερβία εξήγαγαν τα λεγόμενα προϊόντα CBAM (Carbon Border Adjustment Mechanism) στην

Ευρωπαϊκή Ένωση πέρυσι και οι 1.400 από αυτές κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2023. Το Επιμελητήριο διευκρινίζει ότι τα στοιχεία δεν περιλαμβάνουν μόνο τους παραγωγούς, αλλά και τους εμπόρους ή χρήστες των αγαθών αυτών και ότι τα ακριβή στοιχεία για το πόσες εταιρείες από τη Σερβία έστειλαν τις αναφορές CBAM στους εταίρους τους στην ΕΕ κατά την πρώτη περίοδο αναφοράς (τέταρτο τρίμηνο 2023) δεν είναι γνωστά καθώς το CBAM ως μηχανισμός δημιουργήθηκε για να ανταλλάσσει δεδομένα μεταξύ εταιρειών. Ωστόσο σύμφωνα με στοιχεία του Σερβικού Εμπορικού Επιμελητηρίου, ο μεγαλύτερος αριθμός εταιρειών των οποίων τα προϊόντα υπόκεινται στους κανόνες CBAM αφορούν τις βιομηχανίες αλουμινίου, σιδήρου και χάλυβα (σύμφωνα με προκαταρκτικές εκτιμήσεις, πάνω από 95%). Λόγω της έλλειψης πόρων και του επιπέδου ετοιμότητας, το Επιμελητήριο αναμένει ότι οι ΜμΕ από τον τομέα της επεξεργασίας μετάλλων θα αντιμετωπίσουν πολλές προκλήσεις, είτε εξαγουν απευθείας το τελικό προϊόν στην ΕΕ είτε το προϊόν τους είναι ένα από τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στην αλυσίδα εφοδιασμού του τελικού προϊόντος προς εξαγωγή. Υπενθυμίζεται ότι ο Μηχανισμός Φορολόγησης Εκπομπών Άνθρακα CBAM για τα προϊόντα που εισάγονται στην αγορά της ΕΕ κατά τη μεταβατική του φάση, ισχύει μόνο για εισαγωγές τσιμέντου, σιδήρου, χάλυβα, αλουμινίου, λιπασμάτων, ηλεκτρικής ενέργειας και υδρογόνου.

Κατασκευαστικά

- ✓ **Σε δημόσια διαβούλευση το σχέδιο για το νέο αεροδρόμιο Kikinda**
Ο Δήμος Κικίντα έθεσε σε δημόσια διαβούλευση το Σχέδιο Λεπτομερούς Κανονισμού του αεροδρομίου της Κικίντα. Το αεροδρόμιο σχεδιάζεται νοτιοδυτικά της πόλης Kikinda, κατά μήκος της κρατικής οδού αρ. 13, προς τον οικισμό Basaid - στη θέση του υπάρχοντος αθλητικού και γεωργικού αεροδρομίου Drakslerov Salas.
Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση σχεδιάζεται η κατασκευή ενός σύγχρονου αεροδρομίου πολλαπλών χρήσεων – εμπορικής, αθλητικής, τουριστικής και επιβατικής– και τα έργα περιλαμβάνουν το κτήριο διοικητικής διαχείρισης με πύργο ελέγχου, τις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης επιβατών, τα υπόστεγα και την πλατφόρμα στάθμευσης αεροσκαφών, χώρους ελιγμών, ελικοδρόμιο, χώρους στάθμευσης, πρατήριο ανεφοδιασμού καυσίμων.
Το νέο αεροδρόμιο θα έχει διάδρομο 1200 x 30 m, με δυνατότητα επέκτασης και η συνολική δεσμευμένη έκταση για το συνολικό συγκρότημα του αεροδρομίου είναι 4,6 εκτάρια.
Το νέο αεροδρόμιο θα συνδέει την περιφέρεια του Βόρειου Μπανάτ με τα αεροδρόμια στη Νις, στο Βρσάτς, στο Βελιγράδι, στην Ποντγκόριτσα, στο Τιβάτ και σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.
- ✓ **Vesic: Φέτος η έναρξη κατασκευής της οδού ταχείας κυκλοφορίας Vozd Karadjordje**
Κατά την επίσκεψή του στα έργα ανακατασκευής του δρόμου μεταξύ Mladenovac και Smederevska Palanka, ο Υπουργός Μεταφορών της Σερβίας, Γκόραν Βέσιτς, ανακοίνωσε ότι η κατασκευή της οδού ταχείας κυκλοφορίας Vozd Karadjordje θα μπορούσε να ξεκινήσει φέτος «αν όλα πάνε καλά». Ο διάδρομος Vozd Karadjordje θα έχει μήκος μεταξύ 220 και 270 χλμ και θα συνδέει την περιοχή της Šumadija με την ανατολική Σερβία - από τη μια πλευρά θα ακολουθεί τη διαδρομή Mladenovac-Orašac-Arandelovac, από την άλλη Lazarevac-

Arandelovac όπου θα συνδεθεί και από εκεί θα εκτείνεται προς Rača, Svilajnac, Despotovac και Bor.

Ο Υπουργός πρόσθεσε επίσης ότι, μαζί με τον υπό κατασκευή περιφερειακό δρόμο γύρω από το Kragujevac, και τον σιδηρόδρομο ταχείας κυκλοφορίας μεταξύ Βελιγραδίου και Νις, για τον οποίο αναμένονται σύντομα τρεις διαγωνισμοί, οι άνθρωποι σε αυτήν την περιοχή «θα είναι πλήρως συνδεδεμένοι όσον αφορά την κυκλοφορία», κάτι που, όπως είπε, θα προσελκύσει περισσότερες επενδύσεις στην περιοχή.

Χρηματοδότηση

- ✓ **Η ΕΤΕπ επενδύει 1,2 δισ ευρώ στα Δυτικά Βαλκάνια το 2023**
Η EIB Global, ο χρηματοοικονομικός βραχίονας της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για δραστηριότητες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανακοίνωσε ότι το 2023 οι επενδύσεις της στα Δυτικά Βαλκάνια ανήλθαν σε 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ (-365 εκατομμύρια ευρώ περισσότερα από το 2022). Οι επενδύσεις κατευθύνθηκαν σε έργα βιώσιμης και ενεργειακής μετάβασης καθώς και σε έργα συνδεσιμότητας. Η ανακοίνωση αναφέρει επίσης ότι τα κεφάλαια υποστηρίζουν έργα στο πλαίσιο του Οικονομικού και Επενδυτικού Σχεδίου και της πρωτοβουλίας Global Gateway, στρατηγικά μέσα της ΕΕ για τη γεφύρωση των υφιστάμενων χασμάτων υποδομής και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου. Ο κ. Κυριάκος Κακούρης, Αντιπρόεδρος της ΕΤΕπ, αρμόδιος για την περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων διευκρίνισε, ότι σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η ΕΤΕπ είναι στην ευχάριστη θέση να παράσχει επιχορηγήσεις ύψους 475 εκατομμυρίων ευρώ στην περιοχή. Όπως διευκρινίστηκε, το μεγαλύτερο μερίδιο των νέων κεφαλαίων (58%, 693 εκατ. ευρώ) έχει διατεθεί για ασφαλέστερες, βιώσιμες μεταφορές, και πιο συγκεκριμένα, σε σιδηροδρομικές γραμμές στη Σερβία (Βελιγράδι-Νις) και τη Βόρεια Μακεδονία (Κρίβα Παλάνκα-Βουλγαρικά σύνορα). Επιπλέον, η τράπεζα της ΕΕ υπέγραψε πρόσθετη χρηματοδότηση για τον εκσυγχρονισμό των αστικών μεταφορών στο Σεράγεβο και ένα έργο αποκατάστασης οδών στη Σερβία. Τέλος, 275 εκατομμύρια ευρώ (23% της συνολικής χρηματοδότησης το 2023) διατέθηκαν για τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) στα Δυτικά Βαλκάνια και τα υπόλοιπα κονδύλια κατευθύνθηκαν σε έργα ενέργειας, νερού, υγειονομικής περίθαλψης και εκπαίδευσης.

Διαγωνισμοί

- ✓ **Διαγωνισμός για την κατασκευή της οδού ταχείας κυκλοφορίας Gruza το 2^ο τρίμηνο του 2024 – Έργα αξίας 590 εκατ. ευρώ**
Σύμφωνα με δημοσιεύματα, ο διαγωνισμός για την προμήθεια υπηρεσιών σχεδιασμού και εκτέλεσης των εργασιών για την κατασκευή της οδού ταχείας κυκλοφορίας Kragujevac-Mrcajenci (Διάδρομος Gruza), καθώς και της περιφερειακής οδού του Svilajnac θα δημοσιευθεί το 2ο τρίμηνο του τρέχοντος έτους. Σύμφωνα με το Σχέδιο Δημοσίων Προμηθειών το οποίο υπέγραψε ο Υπουργός Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών, Goran Vesic, η αξία του έργου ανέρχεται σε 68,9 δισ. RSD (περίπου 590 εκατ. ευρώ). Η

ολοκλήρωση του έργου καθορίστηκε για το 2028, ενώ η πρώτη φάση του έργου αξίας 3,6 δισ. RSD (χωρίς ΦΠΑ), έχει προγραμματιστεί για φέτος, 11,7 δισ. RSD για το 2025, 16,4 για το 2026, 18,7 για το 2027 και 18,5 δισ. RSD για το 2028.

Η κατασκευή του περιφερειακού δρόμου, μήκους 12 χλμ, προγραμματίζεται σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση αφορά ένα τμήμα της περιφερειακής οδού μήκους περίπου 7,5 χιλιομέτρων, που περιλαμβάνει επίσης την κατασκευή δύο γεφυρών, και η δεύτερη φάση την κατασκευή του δεύτερου τμήματος περίπου 4,5 χιλιομέτρων.

✓ **Διαγωνισμός για το Τμήμα Δ' της Περιφερειακής Οδού Βελιγραδίου, εντός του α' τριμήνου 2024**

Σύμφωνα με το σχέδιο δημοσίων προμηθειών του Υπουργείου Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών για το 2024, ο διαγωνισμός για την προετοιμασία της τεχνικής τεκμηρίωσης για το έργο της κατασκευής της Περιφερειακής Οδού Βελιγραδίου – τμήμα Δ' θα προκηρυχθεί εντός του α' τριμήνου 2024. Η εκτιμώμενη αξία του έργου είναι 1,2 δισ. RSD (περίπου 10 εκ. ευρώ). Υπενθυμίζεται ότι τμήμα της περιφερειακής οδού, από τη Strazevica έως το Bujanj Potok δόθηκε στην κυκλοφορία στα τέλη Ιουνίου του περασμένου έτους.

Το τμήμα Δ, θα έχει μήκος 38 χιλιόμετρα και θα συνδέει το Pancevo, μέσω των πόλεων Borca, Onca και Krnjaca, με τη γέφυρα Pupin.

Σύμφωνα με τον αρμόδιο Υπουργό, Goran Vesic, έχει υπογραφεί επίσης συμφωνία με το Σερβικό Ινστιτούτο Μεταφορών CIP για τον σχεδιασμό επέκτασης της περιφερειακής οδού από το Bujanj Potok στο Pancevo, μήκους 31 χιλιομέτρων.

✓ **Προς Πώληση το Hotel Jugoslavija με τιμή εκκίνησης 27,1 εκατ. ευρώ**

Η Υπηρεσία Εποπτείας Πτωχεύσεων ανακοίνωσε την πώληση της εταιρείας Danube Riverside, η οποία, μεταξύ των σημαντικότερων ακινήτων που έχει στην ιδιοκτησία της, κατέχει και το Ξενοδοχείο «Hotel Jugoslavija» στην περιοχή Zemun.

Το Hotel Jugoslavija πωλείται ως επαγγελματικός χώρος και αποτελείται από μια ενιαία μονάδα, με υπόγειο, ισόγειο, ημιώροφο και οκτώ επιπλέον ορόφους. Πωλείται επίσης και η οικοδομήσιμη έκταση περίπου 45.000 τ.μ. καθώς και τα έργα τέχνης που βρίσκονται στο ακίνητο. Η αξία του ακινήτου έχει υπολογιστεί σε 6,53 δισ. RSD (54,2 εκατ. ευρώ) και αρχική τιμή ορίστηκε σε 3,18 δισ. RSD (27,1 εκατ. ευρώ). Όσον αφορά το οικόπεδο, έχει συσταθεί επί αυτού, κοινή ιδιοκτησία της υπό πτώχευση Danube Riverside και της MV Investment από το Βελιγράδι, χωρίς ωστόσο να έχει γίνει νομική οριοθέτηση με την έννοια του καθορισμού μεριδίων συνιδιοκτησίας, αλλά ούτε και υφίσταται φυσική διαίρεση της γης. Τέλος, η σχετική ανακοίνωση αναφέρει επίσης ότι σε εξέλιξη βρίσκεται διένεξη με τον Οργανισμό Λιμένος Βελιγραδίου (Luka Beograd).

Ο δημόσιος διαγωνισμός θα διεξαχθεί στις 22 Μαρτίου.

✓ **Νέος διαγωνισμός για την κατασκευή αποχετευτικού συστήματος στην αριστερή όχθη του Δούναβη**

Ο Δήμος του Βελιγραδίου και η Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Σερβία δημοσίευσαν τον διαγωνισμό για το σχεδιασμό και την κατασκευή του πρωτογενούς και δευτερεύοντος αποχετευτικού συστήματος στους οικισμούς Kotez, Krnjaca και Borca στον δήμο Palilula του Βελιγραδίου. Το έργο, στοχεύει στην αναβάθμιση των υπηρεσιών διαχείρισης λυμάτων καθώς το υφιστάμενο σύστημα έχει κριθεί ανεπαρκές λαμβάνοντας υπόψη τον πληθυσμό της περιοχής. Σημειώνεται ότι ο προηγούμενος διαγωνισμός για την

κατασκευή 80 χιλιομέτρων αποχέτευσης είχε δημοσιευθεί τον Μάρτιο του 2022 και έκτοτε έχει παραταθεί τέσσερις φορές χωρίς να έχουν αναφερθεί οι λόγοι.

- ✓ **Διαγωνισμός για την επίβλεψη της κατασκευής του σιδηροδρόμου Βελιγραδίου Νις**
Η Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Σερβία δημοσίευσε την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επίβλεψη της κατασκευής του γρήγορου σιδηροδρόμου Βελιγραδίου-Νις για λογαριασμό του αναθέτοντος φορέα, Serbian Railways Infrastructure. Όπως αναφέρεται στην πρόσκληση, το έργο συνεπάγεται τον εκσυγχρονισμό, την ανακατασκευή και την επέκταση περίπου 230 χιλιομέτρων του σιδηροδρόμου Βελιγραδίου-Νις προκειμένου να συνδεθεί καλύτερα με τα ευρωπαϊκά σιδηροδρομικά δίκτυα και αποτελεί μία από τις σημαντικότερες επενδύσεις του Ευρωπαϊκού Δικτύου TEN-T. Η επένδυση εκτιμάται σε 2,8 δισ. ευρώ και η Σερβία θα χρηματοδοτήσει το έργο από διάφορες πηγές, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και το Επενδυτικό Πλαίσιο Δυτικών Βαλκανίων. Η προθεσμία εκδήλωσης ενδιαφέροντος είναι η 2 Απριλίου έως τις 10 το πρωί και την ημέρα αυτή, όπως ανακοινώθηκε, θα γίνει ανακοίνωση και για την ημερομηνία δημοσίευσης του διαγωνισμού. Άλλες λεπτομέρειες μπορείτε να βρείτε [ΕΔΩ](#). Υπενθυμίζεται ότι πρόσφατα ο Υπουργός Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών της Σερβίας, κ. Γκόραν Βέσιτς, ανέφερε ότι οι πρώτοι διαγωνισμοί για την επίβλεψη του έργου θα άνοιγαν στα τέλη Ιανουαρίου, και τον Μάιο ή τον Ιούνιο, αναμένονται οι διαγωνισμοί για την κατασκευή του δεύτερου και του τρίτου τμήματος. Ο Γενικός Διευθυντής της Serbian Railways Infrastructure, Νεμπόισα Σουρλάν, εξήγησε ότι το έργο χωρίστηκε σε τρία τμήματα. Το πρώτο από το Resnik στη Velika Plana, το δεύτερο από τη Velika Plana στο Paracin και το τρίτο από το Paracin στο Trupale. Για τα τμήματα δύο και τρία, αναμένεται να ολοκληρωθούν οι προμελέτες τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους, και για το τμήμα ένα, έως τον Νοέμβριο.

- ✓ **7 προκηρύξεις για επίβλεψη έργων αξίας 111,6 εκατομμυρίων ευρώ αναμένονται το 2024**
Στο πλαίσιο του Σχεδίου Δημοσίων Προμηθειών του Υπουργείου Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών για το 2024, αναμένονται για το 2024 διαγωνισμοί για προμήθειες υπηρεσιών επίβλεψης σε 7 μεγάλα έργα υποδομής συνολικής, αξίας 111,6 εκατ. ευρώ, καθώς και για την ολοκλήρωση της λεγόμενης «Υ» διακλάδωσης του Διαδρόμου 10. Ειδικότερα:

Αυτοκινητόδρομος Pozega-Kotroman και σήραγγα Kadinjaca

Η αξία των υπηρεσιών επίβλεψης για την κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Pozega-Kotroman καθώς και της σήραγγας Kadinjaca εκτιμήθηκε σε 3,1 δισ. RSD (περίπου 26,5 εκατ. ευρώ). Οι διαγωνισμοί έχουν προγραμματιστεί για το 3ο τρίμηνο του τρέχοντος έτους και π χρόνος ολοκλήρωσης του έργου εκτιμάται σε 60 μήνες, έως το 2029.

Ο αυτοκινητόδρομος Pozega-Uzice-Kotroman αποτελεί μέρος του μελλοντικού αυτοκινητόδρομου Βελιγραδίου-Σαράγεβο και το τμήμα θα έχει μήκος 61 χιλιόμετρα. Συνολικά έχουν προγραμματιστεί να κατασκευαστούν 135 γέφυρες και 27 σήραγγες. Η αξία υπολογίζεται στα 800 εκατ. ευρώ.

Ο Υπουργός Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών της Σερβίας, Γκόραν Βέσιτς, δήλωσε τον περασμένο Ιούνιο ότι «εκτελούνται εργασίες για το έργο του αυτοκινητόδρομου Pozega-Kotroman και η επίλυση του ζητήματος της χρηματοδότησης της σήραγγας Kadinjaca είναι σε εξέλιξη.» Όσον αφορά τη σήραγγα Kadinjaca, τον περασμένο Μάρτιο, το Υπουργείο

Προστασίας Περιβάλλοντος ανακοίνωσε ότι είχε εγκρίνει τη μελέτη εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου κατασκευής της σήραγγας. Η επένδυση για την κατασκευή της μελλοντικής σήραγγας, μήκους 1.350 μέτρων, είναι 60 εκατ. ευρώ και την κατασκευή έχει αναλάβει η κινεζική εταιρεία POWERCHINA.

Οδός ταχείας κυκλοφορίας «Vojvodina Smile»

Η αξία της προμήθειας υπηρεσιών επίβλεψης για το εν θέματι έργο (Διαδρομή: Backi Breg-Sombor-Kula-Vrbas-Srbobran-Becej-Kikinda-Srpska Crnja) έχει υπολογιστεί σε 4,2 δισ. RSD (περίπου 36 εκατ. ευρώ) και έχει προγραμματιστεί για το 3ο τρίμηνο του 2024. Η συμφωνία πλαίσιο έχει προγραμματιστεί για 72 μήνες, έως το 2030.

Η κατασκευή του δρόμου ταχείας κυκλοφορίας Vojvodina Smile, μήκους 185 χιλιομέτρων, ξεκίνησε στα μέσα Δεκεμβρίου στο Backi Breg, από όπου η διαδρομή θα φτάσει μέχρι τη Srpska Crnja. Η διαδρομή κυκλοφορίας έχει σχεδιαστεί για ταχύτητες έως και 100 χιλιόμετρα την ώρα και η συνολική αξία του έργου υπολογίζεται στα 2 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με τις ανακοινώσεις, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως το 2028.

Αυτοκινητόδρομος Βελιγραδίου-Ζρενιάνιν-Νόβι Σαντ

Η αξία της προμήθειας υπηρεσιών επίβλεψης εκτιμάται σε 3,8 δισ. RSD (περίπου 32,5 εκατ. ευρώ) και ο διαγωνισμός έχει προγραμματιστεί για το 3ο τρίμηνο του 2024. Προβλέπεται συμφωνία για 72 μήνες, έως το 2030. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό ο αυτοκινητόδρομος, μήκους περίπου 105 χιλιομέτρων, του οποίου η κατασκευή ξεκίνησε στα τέλη του 2023, θα συνδέει το Βελιγράδι, το Pancevo, το Zrenjanin και το Novi Sad καθώς και τους δήμους Ορονο, Κονασιτς και Ζαβαλντ και αναμένεται να ολοκληρωθεί σε πέντε χρόνια. Το μήκος του αυτοκινητόδρομου θα ανέλθει σε 105,4 χιλιόμετρα.

Η κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Βελιγράδι-Ζρενιάνιν-Νόβι Σαντ, που έχει χαρακτηριστεί ως έργο ιδιαίτερης σημασίας για τη Δημοκρατία της Σερβίας, ανακοινώθηκε αρχικά για το 2019, στη συνέχεια για το 2020, κατόπιν ξανά για το 2021 και στη συνέχεια για τον Φεβρουάριο του 2022. Στις αρχές του 2020, υπογράφηκε το Μνημόνιο Κατανόησης για την Προετοιμασία της Σχεδιαστικής και Τεχνικής Τεκμηρίωσης για το έργο με τον Όμιλο China Shandong International Economic and Technical Cooperation.

Περιφερειακός δρόμος Uzice

Η αξία την επίβλεψης του έργου εκτιμάται σε 200 εκατ. RSD (περίπου 1,7 εκατ. ευρώ), και έχει προγραμματιστεί για το 1ο τρίμηνο του τρέχοντος έτους.

Η κατασκευή του περιφερειακού δρόμου, μήκους περίπου 4,8 χιλιομέτρων, ξεκίνησε τον περασμένο Νοέμβριο και έχει σχεδιαστεί για ταχύτητα έως 60 χλμ/ώρα και δύο λωρίδες κυκλοφορίας, ενώ θα συνδέεται με τη σήραγγα «Kadinjaca» και τον δρόμο προς τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη. Η συμφωνία σχεδιασμού και κατασκευής, ύψους 29,8 εκατ. ευρώ, υπογράφηκε με την Power Construction Corporation of China.

Σιδηρόδρομος Zemun Polje-Εθνικό Στάδιο Surcin

Η προμήθεια υπηρεσιών εποπτείας για το έργο της κατασκευής του σιδηροδρόμου Zemun Polje-Εθνικού Σταδίου έχει υπολογιστεί σε 660 εκατ. RSD (5,6 εκατ. ευρώ) και έχει προγραμματιστεί για το 1ο τρίμηνο του 2024. Προγραμματίζεται τριετής χρηματοδότηση της εργασίας, έως το 2026. Τον Ιανουάριο, Υπουργός Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών της Σερβίας, Γκόραν Βέσιτς δήλωσε ότι η κατασκευή του σιδηροδρόμου μήκους 18 χιλιομέτρων, θα ξεκινήσει το 2024 στο πλαίσιο των προετοιμασιών για την EXPO 2027.

2η φάση κατασκευής αποχετευτικού δικτύου Βελιγραδίου

Το 2ο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, αναμένεται να ανοίξει επίσης η δημόσια προμήθεια παροχής υπηρεσιών επίβλεψης για την κατασκευή της 2ης φάσης της υποδομής αποχέτευσης στη Σερβία. Η αξία του έργου έχει υπολογιστεί σε 1,1 δισ. RSD (περίπου 9,5 εκατ. ευρώ)

Έργο ολοκλήρωσης διακλάδωσης Διαδρόμου 10 (Y-leg)

Ο διαγωνισμός για την προετοιμασία του τμήματος του αυτοκινητόδρομου E-75 - συνοριακό πέρασμα Kelebija-Κόμβος Subotica (Νότια), που εκτιμάται σε 116,7 εκατ. RSD (περίπου 1 εκατ. ευρώ), έχει προγραμματιστεί για το 2ο τρίμηνο του τρέχοντος έτους.

Πρόκειται για το λεγόμενο "Y-leg" του Διαδρόμου 10, δηλαδή τον περιφερειακό δρόμο γύρω από τη Subotica έως τα σύνορα με Ουγγαρία. Σε αυτό το τμήμα, σύμφωνα με την ιστοσελίδα του υπουργείου, απομένει να κατασκευαστεί η αριστερή λωρίδα του αυτοκινητόδρομου και η αξία της επένδυσης είναι 950 εκατ. RSD (περίπου 8 εκατ. ευρώ).

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Βελιγραδίου, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-belgrade@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ-Βελιγραδίου τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.